वीर्य्यं विद्वाꣳस्तप्यते। भवत्येव" इति। पूर्व्वोक्तस्य तपःसामर्थ्यं विद्वान् यः स्वयं तपः करोति सोऽयमैश्वर्य्यं प्राप्नोत्येव॥

अथ लोकत्रयसृष्टिं दर्शयति। "तद्वा इदमापः सलिलमासीत्। सोऽरोदीत्प्रजापतिः [३]। स कस्मा अद्भि। यद्यस्याअप्रतिष्ठाया इति। यदश्ववापद्यत। सा पृथिव्यभवत्। यद्व्यमृष्ट। तदन्तरिक्षमभवत्। यदूर्द्ध्वमुदमृष्ट। सा द्यौरभवत्। यदरोदीत्। तदनयोरोदस्त्वम् [५]। य एवं वेद। नास्य गृहे रुदन्ति। एतद्वा एषां लोकानां जन्म। य एवमेषां लोकानां जन्म वेद। नैषु लोकेष्वार्त्तिमार्च्छति। स इमां प्रतिष्ठामविन्दत" इति। तदिदं परमात्मना सृष्टं जगत् समुद्ररूपेण सलिलमासीत्। तस्मिन् सलिले पृथिवीमिश्रणं वारयितुम् आप इत्युक्तम्। केवलं जलमेवासीदित्यर्थः। तदिदं निरन्तरं जलं दृष्ट्वा दशहोतृरूपः स प्रजापतिः अरोदीत्। रुदतस्तस्यायमभिप्रायः, यद्यहं अप्रतिष्ठाया अवस्थातुमयोग्याया अविद्यमानाया अस्या पृथिव्याः सकाशात् किमपि प्राणिजातं स्रष्टुं न शक्नोमि तर्हि तादृशः सोऽहं कस्मै अद्भि किमर्थमुत्पादितोऽस्मीति रुदतस्तस्य यन्नेत्रजलादिकं समुद्ररूपास्वप्सु पतितं तद्घनीभूतं पृथिव्यभवत्। तस्याः पृथिव्या उपरि उच्चावचभावं वारयितुं विविधं मार्जनं कृतवान्। तच्च मृष्टस्थानं अन्तरिक्षमभूत्। ततो हस्तमूर्द्ध्वं प्रसार्य्य यत्स्थानममृष्टं सा द्यौरभवत्। यस्मात् प्रजापतिररोदीत् तेन च रोदनेन द्या-